

ΧΛΟΗ ΒΕΡΙΤΗ

ΛΕΥΚΑ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ

TRANSIT Θεατρικό Μονόπρακτο

Η ΛΙΜΝΗ Θεατρικός Διάλογος

Ο ΚΑΘΕΝΑΣ Θεατρικός Μονόλογος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΔΩΔΩΝΗ

*Αφιερωμένο στην αθρομόνητη
Έβληη Κ. Κηεάνθους*

ΠΑΥΣΗ

Δεν είναι ζωή αν είμαστε γεμάτοι έγνοιες,
αν δεν έχουμε χρόνο για παύση.
Αν δεν έχουμε χρόνο
να σταθούμε πίσω από τα κλαδιά,
να αγναντέψουμε ανέμελα
σαν τα πρόβατα, σαν τα γελάδια.
Αν δεν έχουμε χρόνο να δούμε
μέσα στο δάσος σαν περνούμε
τα σκιουράκια που κρύβουν τους καρπούς.
Αν δεν έχουμε χρόνο να δούμε
τα ποτάμια με τ' αστέρια
που θυμίζουν
λαμπερό νυχτερινό ουρανό
κι ας είναι φως
κι ας είναι μέρα μεσημέρι.
Αν δεν έχουμε χρόνο να δούμε
την ομορφιά
και τον χορό της.
Αν δεν έχουμε χρόνο
να την περιμένουμε
μια στιγμή μονάχα
ώς να στείλει στο πρόσωπό της
εκείνο το χαμόγελο που γεννήθηκε
μέσα στο βλέμμα της.
Δύστυχη είναι μια τέτοια ζωή,
σαν –γεμάτοι έγνοιες–
δεν έχουμε χρόνο για παύση.

Το ποίημα ΠΑΥΣΗ του Ουαλού ποιητή
Γουίλιαμ Χένρι Ντέιβις (1871-1940) πρωτοεκδόθηκε το 1911.
Μετάφραση/Απόδοση: Χλόν Βερίτη

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΕΤΡ
ΑΝΝΑ / ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ
ΑΡΜΑΝΔΟΣ / ΑΡΜΑΝΤ΄
ΒΙΚΤΩΡΑΣ

Χώρος: Πουθενά.

Χρόνος: Ανύπαρκτος, αλλά ευέλικτος.

TRANSIT

Θεατρικό Μονόπρακτο

Σκηρικό: Ασπρόμαυρο. Δεν κυριαρχεί κανένα από τα δύο χρώματα. Στα αριστερά της σκηνης υπάρχει μια γκρίζα πόρτα με πινακίδα TRANSIT που εξυπηρετεί τους νεοεισερχόμενους ενώ δεξιά υπάρχει μια λευκή πόρτα με πινακίδα ANAXΩΡΗΣΕΙΣ. Οι πινακίδες αναβοσβήνουν κατά διαστήματα και θυμίζουν αεροδρόμιο. Οι διαστάσεις του χρόνου χωρίζονται από αόρατα τζάμια, κατά την κρίση του σκηνοθέτη.

Στο κέντρο της σκηνης υπάρχει ένα μικρό γραφείο εποχής με μια αντίστοιχη καρέκλα. Στο γραφείο υπάρχει ένα βάζο με λευκά χρυσάνθεμα, μια κλεψύδρα και μια σκακιέρα με μεγάλα πιόνια.

Όταν ξεκινά το έργο ακούγεται κλασική μουσική και ο φωτισμός επικεντρώνεται στην γκρίζα πόρτα. Η μουσική σταματά απότομα και ακούγεται ένας χτύπος. Ο Μετρ, που κάθεται στο γραφείο του και σκέφτεται την επόμενη κίνηση στο σκάκι, μοιάζει να ξυπνά από βαθύ ύπνο. Κουνά λίγο το κεφάλι του για να βεβαιωθεί. Ο χτύπος ξανακούγεται πιο επίμονος. Ο Μετρ σηκώνεται, αναποδογυρίζει την κλεψύδρα, φορά το ημίψηλο καπέλο του που βρίσκεται επίσης στο γραφείο, διορθώνει το παπιγιόν του, σιάζει κάπως τη ρεπούμπλικά του και ανοίγει την πόρτα υποδεχόμενος την Άννα με μια μεγάλη θεατρική κίνηση που κάνει με το καπέλο του.

METP: Καλωσορίσατε, κυρία μου!

ANNA, *μπαίνει με τον αέρα της θεατρίνας, είναι ντυμένη με κοστούμι εποχής σε ιβουάρ χρώμα και του χαμογελά φεύγοντα με ύφος απορημένο: Ευχαριστώ. (Προχωρά προς το κέντρο και περιεργάζεται τον χώρο.)* Πολύ μπανάλ το σκηηνικό σας. Μα επιτέλους πια με τη μινιμαλιστική προσέγγιση στο θέατρο. Πώς να παίζουν οι ηθοποιοί Σαίξπηρ; Τι θα απογίνω ως Άννα Καρένινα; (*Ξεφεύγει για λίγο.*)

METP: Α! Είναι πολύ απλό. Θα σας πατήσει το τρένο.

ANNA: Εσείς ποιος είστε; Ο σκηνοθέτης του έργου;

METP: Θα μπορούσατε να το θέσετε κι έτσι.

ANNA: Δεν μου απαντάτε.

METP: Μα σας έχω ήδη απαντήσει σε δύο ερωτήσεις.

ANNA: Έχω και μια τρίτη. Πού βρίσκομαι;

METP: Voilà! (*Της δείχνει την πινακίδα.*) Βρίσκεστε στη Ζώνη Διέλευσης.

ANNA: Μπορείτε να γίνετε πιο συγκεκριμένος;

METP: Α, όχι άγχος, παρακαλώ! Αν παινευόμαστε για κάτι σ' αυτόν εδώ τον χώρο είναι ότι εδώ δεν χωρά ούτε άγχος, ούτε λύπη, ούτε και στεναγμός. Ω, με συγχωρείτε! Αυτό το λέω στην επόμενη πύλη... (*διορθώνει*) σκηνή θέλω να πω.

ANNA: Ένας ηθοποιός δεν πρέπει να μπερδεύει τα λόγια του.

METP: Έχετε απόλυτο δίκιο. Γι' αυτό ο αυτοσχεδιασμός είναι απαραίτητος για την υπέρτατη των τεχνών.

ANNA: Ω! Το θέατρο! Πόσο μαγικός ο κόσμος του!

METP: Μαγικός αλλά εφήμερος. Θνησιγενής τέχνη το θέατρο. Δεν προλαβαίνει καλά καλά να γεννηθεί, και φεύγει,

χάνεται. Τόσο σύντομα... Οι ανάσες της αρχής και του τέλους είναι τόσο κοντά· ωστόσο η ένταση, το συναίσθημα, οι ιδέες που παρελαύνουν στο ενδιαμέσο έχουν δύναμη... ή τουλάχιστον... έτσι θα έπρεπε.

ANNA: Είναι αλήθεια αυτό που λέτε. Αλλά δεν τα καταφέρνουν τόσο καλά όλοι οι ηθοποιοί.

METP: Δίκιο έχετε. Ίσως γι' αυτό, συχνά, μετά από κάποια παράσταση, αισθάνομαι πως κάτι μου λείπει...

ANNA: Ίσως... *(Τον κοιτά από την κορφή ως τα νύχια.)* Αφήστε με να μαντέψω. Ημίψηλο. Ρεπούμπλικα. Χμμμ... αγγλική λογοτεχνία; ρομαντική περίοδος; Αυτό προτείνετε;

METP: Θα μπορούσε... αλλά...

ANNA: Ωραίο κοστούμι πάντως.

METP: Ευχαριστώ. Να υποθέσω ότι το καπέλο μου έκλεψε την παράσταση, ε; *(Ξαναφορά το ημίψηλο και επαναλαμβάνει τη θεατρική υπόκλιση.)*

ANNA: Από μια άποψη, ναι. Φανερώνει ευγενική καταγωγή αλλά και κύρος. Καλύπτει όμως και το κεφάλι. Άρα περιέχει και σκέψη. *(Με ζωηρή ανυπομονησία.)* Λοιπόν; Τι έργο θα παίξετε;

METP: Α! Απόψε αυτοσχεδιάζουμε. Όποιο έργο αποφασίσετε εσείς.

ANNA, *σχεδόν αγνοεί την τελευταία πρόταση του μετρ:* Α! Πιραντέλο. Κατάλαβα. Καλή επιλογή.

METP: Όντως. Από τη μια η πραγματικότητα κι από την άλλη η φαντασία. Καθ' υπόδειξη του Πιραντέλο. Γι' αυτό το συγκεκριμένο θεατρικό δηλαδή.

ANNA: Δύσκολο έργο επιλέξατε πάντως.

ΜΕΤΡ: Όχι εγώ. Εσείς.

ANNA: Μπερδεύτηκα τώρα. Πραγματικότητα ή φαντασία, ή και τα δύο μαζί...

ΜΕΤΡ: Να σας διακόψω. Σας θυμίζω ότι αναφέρθηκα στο συγκεκριμένο έργο και τη δική σας επιλογή.

ANNA: Μα τι λέτε, κυριέ μου; Εγώ ενδιαφέρθηκα για τον ρόλο της Καρέννα. Τώρα μου προκύπτει ο Πιραντέλο ντυμένος Ντίκενς. Νομίζω πως δεν είμαι στο σωστό μέρος. Λυπάμαι, αλλά μου φαίνεται πως έχετε μια... δυσκολία στην επικοινωνία.

ΜΕΤΡ: Αντιθέτως, κυρία μου. Η επικοινωνία είναι το δεύτερό μου όνομα. Έχω επίσης διπλώματα στη Φυσική, στα Μαθηματικά και την Αστρονομία. Και περγαμηνές σε πολλά άλλα θέματα. Επιπρόσθετα είμαι πάρα πολύ καλός στις Δημόσιες Σχέσεις και στη Ψυχομετρική. Γι' αυτό με διόρισαν σ' αυτήν τη θέση. Αντιλαμβάνομαι πολύ καλά πότε τα συναισθήματα των ανθρώπων είναι γνήσια και πότε κίβδηλα ή φτιαχτά. Με άλλα λόγια είμαι σε θέση να γνωρίζω πότε οι άνθρωποι παίζουν θέατρο.

ANNA: Το θέατρο να το αφήσετε στην ησυχία του. Ορίστε μας! Μα πού είμαι τέλος πάντων; Πώς βρέθηκα εδώ; Θα μου πείτε;

ΜΕΤΡ: Βεβαίως! Καθίστε *(τραβά την καρέκλα από το γραφείο και την τοποθετεί προς τα δεξιά της σκηνης)*, παρακαλώ.

ANNA, *κάθεται σιάζοντας τα φουστάνια της, προσπαθώντας να φανεί φύχραιμη*: Ευχαριστώ. Θα μου πείτε τώρα; Τι συμβαίνει;

ΜΕΤΡ: Η βεντάλια σας. Πιθανόν να σας χρειαστεί.

(Γιάυση. Η Άννα τον κοιτά με ύφος ανυπόμονης αναμονής. Εκείνος κάνει έναν γύρο γύρω από την καρέκλα της και καταλήγει στο κέντρο της σκηνης απέναντί της.)

Κυρία Άννα Λη, θυμάστε πού ήσασταν πριν από λίγο;

ANNA: Ε λοιπόν, είστε πολύ περιεργός άνθρωπος. (Η συμπεριφορά της αρχίζει να αποπνέει φόβο, αρχίζει να κουνά νευρικά τη βεντάλια μπροστά από το πρόσωπό της.) Πώς ξέρετε το όνομά μου;

METP: Α! Είμαι θαυμαστής σας! (Η Άννα ξεχνιέται για λίγο, κολακεύεται και χαμογελά.) Να σας θυμίσω εγώ λοιπόν. Ήσασταν στο θέατρο και παίζατε την Κυρία με τις Καμέλιες όταν...

ANNA: ... λιποθύμησα ξαφνικά. Δεν θυμάμαι πολλά πράγματα. (Προσπαθεί να θυμηθεί.) Μια έντονη σκοτοδίνη... ύστερα... ναι, μετά ένα έντονο λευκό φως...

METP: Ναι, λυπάμαι που σας διακόπτω και πάλι αλλά έχω να σας πω ότι στο θέατρο εμείς οι ίδιοι ρυθμίζουμε τον φωτισμό.

ANNA: Όπως και να 'χει. Στο βάθος συνάντησα μια πόρτα... Ορίστε, αυτήν εδώ!

METP: Ακριβώς!

ANNA: Και ξαφνικά άλλαξε το σκηνικό. Όχι, δεν γίνεται! Αυτό είναι αδύνατον!

METP: Έχετε υπόψη σας τη φράση «Τα αδύνατα γίνονται δυνατά»; Είναι το σλόγκαν μας εδώ.

ANNA: Τι εννοείτε;

(Ακούγεται χτύπος στην πόρτα.)

METP: Με συγχωρείτε, μαντάμ... Γκοτιέ. (Προχωρά προς την γκριζα πόρτα, δεν προλαβαίνει όμως να την ανοίξει γιατί

ο Αρμάνδος μπαίνει με φόρτσα μέσα υποχρεώνοντάς τον να παραμερίσει. Είναι γεροδεμένος και φορά μαύρες φόρμες και κόκκινα γάντια του μποξ.)

Ωχ! Μέριασε, βρόαχε, να διαβώ! (Γιάυση.) Παρακαλώ περάστε (λέει αφού ο Αρμάνδος έχει ήδη περάσει μέσα και κάθεται από μόνος του κατάκοπος στην καρέκλα).

ΑΡΜΑΝΔΟΣ: Τον έφαγα πάντως! Μετά το κροσέ αιμορραγούσε για ώρα από τη μύτη. Έμεινε ακίνητος σαν σάκος από πατάτες στη γωνιά του ριγκ.

ΜΕΤΡ, βήχει ψεύτικα: Να σας πω, δεν είναι σίγουρο ακόμα ποιος έφαγε ποιον!

ΑΡΜΑΝΔΟΣ: Τι λες, ρε φίλε! Τον έφαγα σου λέω! Τον έβγαλα νοκ άουτ!

ΑΝΝΑ, προχωρά προς το μέρος του: Θα σε συμβούλευα να μιλάς καλύτερα στον κύριο. Είναι ο μόνος καλεσμένος σ' αυτό το πάρτι. (Μένει ακίνητη δίπλα του σαν φριγουρίνι σε πόζα.) Μόνον αυτόν έχουμε εδώ που βρισκόμαστε.

ΑΡΜΑΝΔΟΣ, την κοιτά περίεργα και ρωτά τον Μετρ: Η κυρία;

ΜΕΤΡ: Κυρία Άννα Λη, και πρόσφατα Γκοτιέ. (Η Άννα χαμογελά επιτηδευμένα.)

ΑΡΜΑΝΔΟΣ, απογοητευμένος: Παντρευτήκατε; Συγχαρητήρια.

ΑΝΝΑ, σπεύδει να διαβεβαιώσει περί του αντιθέτου: Α, όχι! Για τον ρόλο μου λέει. Έπαιξα τη Μαργαρίτα Γκοτιέ όταν... συνέβη κάτι παράξενο. (Λεν την απασχολεί προς το παρόν.) Είμαι ηθοποιός. Μια ζωή ολόκληρη.

ΑΡΜΑΝΔΟΣ, ανακουφισμένος: Ωραία! Εγώ θα σας λέω Μαργαρίτα. Σας πάει πιο πολύ. (Την κοιτάζει έντονα.)

ANNA, *κολακεύεται*: Αλήθεια; Ευχαριστώ. (*Μικρή αμήχανη παύση*.) Εσείς; Πώς λέγεστε;

ΑΡΜΑΝΔΟΣ: Αρμάνδος Κο, πυγμαίχος. Μια ζωή ολόκληρη.

ANNA: Αρμάνδος! Τι σύμπτωση! (*Τον παρατηρεί προσεκτικά και άθελά της καρφώνει το βλέμμα της πάνω του. Ο Αρμάνδος ανταποκρίνεται με τον ίδιο τρόπο. Μεσολαβεί μια παύση σαν να στροβιλίζονται κι οι δυο μέσα σε μια δίνη του χρόνου.*)

ΑΡΜΑΝΔΟΣ: Γνωρίζομαστε;

ANNA: Ίσως να έχουμε συναντηθεί κάπου. Πάντως (*σκέφτεται*), ναι... μου θυμίζετε τον συμπρωταγωνιστή μου, τον Αρμάντ Ντυβάλ.

ΑΡΜΑΝΔΟΣ: Ποιον Ντυβάλ;

ANNA: Του Δουμά. Του Υιού.

ΑΡΜΑΝΔΟΣ: Α! Μάλιστα! (*Καμώνεται πως κατάλαβε*.)

ANNA: Πάντως μου φαίνεστε γνωστή φυσιογνωμία.

ΑΡΜΑΝΔΟΣ: Η ζωή μου έγινε πρωτοσέλιδο πολλές φορές.

ΜΕΤΡ: Ιδιαίτερα στον τελευταίο αγώνα που ο Τύπος τον περίμενε με αμείωτο ενδιαφέρον. Και τα γραφεία στοιχημάτων. Ονομάστηκε ο αγώνας ρεβάνς του αιώνα.

ΑΡΜΑΝΔΟΣ: Δεν έχεις κι άδικο. Παθιάστηκε ο κόσμος μ' αυτόν τον αγώνα. Κι εγώ. Πολύ. Πάρα πολύ. Την προηγούμενη χάραξα στον καθρέφτη μου με μαχαίρι «Ζήσε ή πέθανε».

ANNA: Θεατρική ατάκα!

ΑΡΜΑΝΔΟΣ: Είναι η αλήθεια μου. Η ρεβάνς έγινε ο σκοπός της ζωής μου! Λες και ήρθα στον κόσμο μόνο γι' αυτό.